

Силабус дисципліни (курсу)

«Фінансовий менеджмент»

Ступінь освіти:	бакалавр
Освітньо-професійна програма:	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Галузь знань:	07 Управління та адміністрування
Спеціальність:	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Посилання на курс у системі дистанційного навчання: <https://posekmodule.km.ua/course/view.php?id=1410>

Семестр:	Кількість кредитів:	Мова викладання:
8	4	українська

Розклад занять: <https://kpdi.edu.ua/studentu/rozklad-zanyat>

Керівник курсу

П.І.П. Левченко Ярослава Сергіївна

науковий ступінь доктор наук з галузі Управління та адміністрування, професор
вчене звання

Контактна інформація: Тел. (066) 578-44-43
e-mail: slavalevcenko1984@gmail.com

Опис дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок у сфері управління фінансами підприємств. Це включає освоєння методів аналізу, планування, контролю та оптимізації фінансових ресурсів, а також вивчення сучасних інструментів і стратегій прийняття управлінських рішень для забезпечення ефективності фінансової діяльності, стабільності та зростання.
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120
Кількість модулів	1
Форма навчання	денна
Статус навчальної дисципліни	нормативна
Перелік навчальних дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання	«Інформатика і комп'ютерна техніка», «Економічна теорія», «Гроші і кредит», «Бухгалтерський облік», «Менеджмент», «Економіка праці», «Фінанси», «Фінансово-економічний аналіз»

Формування програмних компетентностей та результатів навчання

Індекс матриці ОПП	Програмні компетентності та результати навчання
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування у професійній діяльності окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.
ЗК02.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК05.	Навичкивикористання інформаційних та комунікаційних технологій.
ЗК06.	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
ЗК07.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК08.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК09.	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК10.	Здатність працювати у команді.
ЗК11.	Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
ЗК12.	Здатність працювати автономно.
СК01.	Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.
СК02.	Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
СК03.	Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
СК04.	Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.
СК05.	Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.
СК06.	Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК07.	Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.
СК08.	Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК10.	Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.
ПР04.	Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.
ПР05.	Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
ПР09.	Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.
ПР20.	Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

Структура курсу

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
Змістовий модуль 1						
4	2			7	Тема 1. Теоретичні основи фінансового аналізу	Сутність, мета й завдання фінансового аналізу. Основні напрямки й види фінансового аналізу. Методи та прийоми фінансового аналізу.
8	2			9	Тема 2. Аналіз майна підприємства	Завдання, основні напрямки та інформаційне забезпечення аналізу майна підприємства. Аналіз структури, стану майна та динаміки джерел його формування. Основні етапи управління операційними необоротними активами підприємства як переважної складової майна підприємства необоротними активами підприємства як переважної складової майна підприємства
4	2			7	Тема 3. Аналіз фінансової стійкості підприємства	Поняття фінансової стійкості підприємства. Методи оцінки фінансової стійкості підприємства.
4	4			7	Тема 4. Аналіз ліквідності і платоспроможності підприємства	Поняття ліквідності і платоспроможності підприємства. Методи аналізу ліквідності і платоспроможності підприємства
Змістовий модуль 2						
4	2			9	Тема 5. Аналіз фінансових результатів і рентабельності	Економічна природа прибутку і його роль в умовах ринкової економіки. Мета, завдання та інформаційне забезпечення аналізу фінансових результатів. Аналіз складу та динаміки фінансових результатів діяльності підприємства. Аналіз показників рентабельності підприємства.
4	2			7	Тема 6. Аналіз ділової активності підприємств	Теоретичні основи аналізу ділової активності підприємства. Система показників аналізу ділової активності підприємства.
4	2			7	Тема 7. Аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості	Сутність дебіторської та кредиторської заборгованості. Аналіз дебіторської заборгованості. Аналіз кредиторської заборгованості.
8	4			7	Тема 8. Комплексний аналіз фінансового стану підприємства	Основні аспекти проведення комплексної оцінки фінансового стану підприємства. Методи узагальнюючої оцінки фінансового

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						стану підприємства. Ранжування фінансових показників та коефіцієнтів. Комплексний аналіз на основі порівняльної характеристики розрахункових показників із їх еталонними величинами.
40	20			60	Всього	120

Політика освітнього процесу

Нормативна база освітнього процесу доступна за посиланням

<https://kpd.edu.ua/publicna-informatsiia/polozhennya-yaki-reglamentuyut-diyalnist-instytutu>

Дотримання умов доброчесності	Дотримання положень Кодексу академічної доброчесності НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут».
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»» Оцінювання знань відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»».
Відвідування занять	Відвідування лекційних, практичних та семінарських занять з дисципліни є обов'язковим для всіх студентів відповідно до розкладу.
Відпрацювання пропусків занять	Студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал за наведеними у силабусі джерелами інформаційного забезпечення і ліквідує заборгованість під час консультацій. За умови неповажної причини пропуску заняття, оцінка за завдання буде знижена. Відпрацювання пропусків занять відбуваються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу».
Допуск до екзамену	Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» всі студенти, котрі не мають пропусків занять (відпрацювали пропуски занять) допускаються до екзамену.
Підсумкова модульна оцінка	Результати модульного контролю оцінюються за 100-бальною шкалою та доводяться до відома студентів не пізніше трьох днів з часу його проведення із внесенням результатів у документи обліку успішності студентів. Студенти, які до початку сесії мають хоча б з одного модульного контролю (змістового модуля) менше 60 балів, не одержують підсумкову оцінку і не допускаються до екзамену рішенням навчального відділу як такі, що не виконали навчальної програми з дисципліни. Деталі, щодо підсумкового модульного контролю окреслені у «Положенні про організацію освітнього процесу»
Екзаменаційна оцінка	Результати екзамену оцінюються за 100-бальною шкалою і включаються в підсумкову (рейтингову) оцінку з дисципліни з відповідним ваговим коефіцієнтом, як це передбачено у схемі оцінювання (див. нижче у розділі «Розподіл балів, які отримують студенти»).
Підсумкова оцінка з дисципліни	Підсумкова оцінка з дисципліни розраховується як середня арифметична зважена з оцінок змістових модулів, включаючи екзаменаційну (див. нижче у розділі «Розподіл балів, які отримують студенти»).

Верифікація результатів навчання

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни у балах за всі види навчальної діяльності, яка переводиться в оцінку за шкалою ECTS та у чотирибальну національну шкалу:

Сума балів за шкалою Інституту	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Іспит	Залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
82-89	B (дуже добре)	Добре	
75-81	C (добре)	Задовільно	
65-74	D (задовільно)		
60-64	E (достатньо)	Незадовільно	Не зараховано
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)		
1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)		

Розподіл вагових коефіцієнтів за змістовими модулями оцінювання складових поточного та підсумкового контролю результатів навчальної діяльності студентів з вивчення дисципліни «Фінансовий менеджмент»:

Іспит:

Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2				Іспит	Рейтингова (підсумкова) оцінка з навчальної дисципліни (100 балів) або Іспит
30%				30 %				40%	100%
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		

Критерії оцінювання складових поточного контролю навчальної діяльності студента

Компетенції (знання, уміння та навички), продемонстровані на навчальних заняттях (практичних, семінарських, лабораторних, враховуючи знання з тем, що виносяться на самостійне опрацювання) оцінюються за 100-бальною системою.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
98-100	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
94-97	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми,

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
	застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
90-93	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
86-89	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацювати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
81-85	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
75-80	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
70-74	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
65-69	Студент розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
60-64	Студент володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
50-59	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
35-49	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
1-34	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

Оцінювання модульних контрольних тестувань здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання захисту навчального матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення для студентів здійснюється за 100-бальною системою.

Інформаційне забезпечення курсу:

Основна література	1. Levchenko Ya. Economy and business: course book / Ya. Levchenko, I. Shevchenko, O. Dmytriieva. Kharkiv.: Brovin O. V., 2019. 200 p. 2. Довгань Л. П., Сурженко А. В. Оцінка вартості бізнесу в умовах впровадження вартісно-орієнтованого управління фінансами підприємств. Економічний вісник університету. 2017. Вип. 33(1). С. 293–302. 3. Макаренко С.М., Олійник Н.М. Бізнес-планування : навч. посіб. / С.М. Макаренко, Н.М. Олійник. Херсон: ТОВ «ВКФ «СТАР» ЛТД», 2017. 224 с. 4. Прохорова В.В., Давидова О. Ю. Організація виробництва : навч. посіб. Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2018. 275 с. 5. Фінансовий менеджмент : підруч. / А. М. Поддєрьогін, Н. Д. Баб'як, М. Д. Білик та ін.; кер. кол. авт. і наук. ред. А. М. Поддєрьогін. Вид. 2-ге, перероб. Київ : КНЕУ, 2017. 534 с.
Додаткова література	6. Верховна Рада України: веб-сайт. URL: http://www.portal.rada.gov.ua 7. Кабінет міністрів України: веб-сайт. URL: http://www.kmu.gov.ua 8. Міністерство Фінансів України: веб-сайт. URL: https://mof.gov.ua/uk 9. Державний комітет статистики України: веб-сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua 10. Комітет ВРУ з питань бюджету: веб-сайт. URL: https://budget.rada.gov.ua 11. Огляд інструментів підтримки фінансової стійкості у період воєнного стану в Україні (липень - серпень 2024 р.): веб-сайт. URL: https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ohlyad-instrumentiv-pidtrymky-finansovoyi-stiykosti-u-period-voyennoho-8 12. Рамкова угода між Україною та європейським союзом щодо спеціальних механізмів реалізації фінансування союзу для України згідно з інструментом Ukraine facility: веб-сайт. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_008-24#Text

Гарант освітньої програми

Андрій ТИМКІВ

Завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування імені С. Юрія

Андрій ТИМКІВ